

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	7
Omgevingsrecht	9
Omgevingswet	9
Wabo	11
8.40- en 8.42-AMvB's	13
Natuurbescherming	14
Planschade	15
Waterwet	17
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	18
Volksverzekeringen	19
Bestuursrecht overig	21
AVG	21
Kansspelen	22
Open overheid	22
Toeslagen	25
Vreemdelingenrecht	27
Regulier	27

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 171

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:467](#)

minister van Financiën.

Burgerlijk Wetboek 3:13 lid 1, 3:15

Wet openbaarheid van bestuur

MISBRUIK VAN RECHT. WOB. I.c. wordt geoordeeld dat het hoger beroep van appellante niet-ontvankelijk is wegens het niet betalen van griffierecht en wegens misbruik van recht. Ook na aanmaning heeft appellante het verschuldigde griffierecht in meerdere procedures niet betaald, geen beroep op betalingsonmacht gedaan en wanneer haar zaak om die reden buiten zitting wordt afgedaan, daartegen verzet gedaan. Het kan appellante dan ook al geruime tijd niet meer te doen zijn om het verkrijgen van duidelijkheid over de gehoudenheid griffierecht te betalen en de regeling van het beroep op betalingsonmacht, waarop zij telkens expliciet geen beroep wenst te doen. De Afdeling geeft een waarschuwing voor toekomstige (hoger) beroepszaken.

[...] 4.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (bijvoorbeeld in haar uitspraak van 22 mei 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2058](#)) kan op grond van artikel 3:13, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: het BW) degene aan wie een bevoegdheid toekomt, deze niet inroepen voor zover hij deze misbruikt. Op grond van het tweede lid kan een bevoegdheid onder meer worden misbruikt door haar uit te oefenen met geen ander doel dan een ander te schaden of met een ander doel dan waarvoor zij is verleend of ingeval men, in aanmerking nemende de onevenredigheid tussen het belang bij de uitoefening en het belang dat daardoor wordt geschaad, naar redelijkheid niet tot die uitoefening had kunnen komen. Op grond van artikel 3:15 van het BW vindt artikel 3:13 toepassing buiten het vermogensrecht voor zover de aard van de rechtsbetrekking zich daar niet tegen verzet. Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 19 november 2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:4129](#)), brengen deze artikelen met zich dat de bevoegdheid om een bestuursrechtelijk rechtsmiddel in te stellen, niet kan worden ingeroepen voor zover deze bevoegdheid wordt misbruikt. Deze artikelen verzetten zich daarom tegen inhoudelijke behandeling van een bestuursrechtelijk rechtsmiddel dat misbruik van recht omvat en bieden dan ook een wettelijke grondslag voor niet-ontvankelijkverklaring van een zodanig rechtsmiddel.

4.2. Bij uitspraak van 31 januari 2017 ([ECLI:NL:RVS:2017:3628](#)) heeft de Afdeling geoordeeld dat in procedures waarbij de belanghebbende rechtsmiddelen heeft ingesteld waarvan hij geacht moet worden te weten dat die evident geen kans van slagen hebben, sprake kan zijn van misbruik van recht en het (hoger) beroep niet-ontvankelijk verklaard kan worden.

4.3. Naar het oordeel van de Afdeling is dit laatste in het geval van [appellante] aan de orde.

4.4. De rechtbank heeft op de zitting van 25 januari 2024 niet alleen de zaak van [appellante] behandeld waartegen dit hoger beroep is gericht, maar ook 21 andere zaken van [appellante].

Daarnaast heeft de rechtbank, zo blijkt uit de aangevallen uitspraak, in de afgelopen jaren in tientallen andere zaken van [appellante] uitspraak gedaan. [appellante] heeft bovendien meermaals procedures bij de rechtbank Den Haag, bij de Centrale Raad van Beroep en bij de Afdeling zelf aanhangig gemaakt. In al deze procedures weigert [appellante] griffierecht te betalen of een beroep op betalingsonmacht te doen. Wordt haar zaak om die reden buiten zitting afgedaan, dan doet zij daartegen verzet. De Afdeling wijst ter illustratie op de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep van 29 maart 2019 ([ECLI:NL:CRVB:2019:1101](#)), 20 december 2019, ([ECLI:NL:CRVB:2019:4327](#)), 10

maart 2022 ([ECLI:NL:CRVB:2022:634](#)), 7 juli 2022 ([ECLI:NL:CRVB:2022:1593](#)), 21 juni 2023 ([ECLI:NL:CRVB:2023:1125](#)) en 2 augustus 2023 ([ECLI:NL:CRVB:2023:1471](#)) en haar eigen uitspraken van 18 juni 2020 in zaak nummer 201909116/3/A2, 9 juni 2021 in zaak nummer 201909116/5/A2, 2 juni 2022 in zaak nummer 202106591/2/A3, 21 oktober 2022 in zaak nummer 202106591/3/A3, 9 mei 2023 in zaak nummer 202300406/2/A2 en 2 augustus 2023 in zaak nummer 202300406/3/A2. Ook de rechtbank heeft in haar uitspraak gewezen op voorbeelden van soortgelijke uitspraken die zij heeft gedaan. Gelet op al deze uitspraken moet het [appellante] duidelijk zijn dat zij het griffierecht moet betalen of onderbouwd een beroep op betalingsonmacht moet doen, en dat haar argumenten om dit niet te doen niet slagen. Desalniettemin blijft zij procedures aanhangig maken, steeds opnieuw met dezelfde of vergelijkbare argumenten, zoals ook blijkt uit de uitspraken van vandaag in de zaken met nummers 202400714/5/A2, 202401701/1/A2, 202401703/1/A2, 202401708/1/A2 en 202401710/1/A2. Het kan [appellante], zoals ook de rechtbank heeft overwogen, dan ook al geruime tijd niet meer te doen zijn om het verkrijgen van duidelijkheid over de gehoudenheid griffierecht te betalen en de regeling van het beroep op betalingsonmacht, waarop zij telkens expliciet geen beroep wenst te doen.

4.5. Gelet op het voorgaande heeft [appellante] de bevoegdheid om hoger beroep in te stellen zonder redelijk doel aangewend en daarmee misbruik van recht gemaakt.

[...] Waarschuwing voor toekomstige (hoger) beroepszaken

6. Voor zover [appellante] opnieuw een (hoger) beroep bij de Afdeling aanhangig maakt en daarbij wederom - onder aanvoering van dezelfde of vergelijkbare argumenten als eerder al zijn beoordeeld - te kennen geeft het griffierecht niet te willen voldoen en geen beroep te willen doen op betalingsonmacht, kan de Afdeling dat (hoger) beroep alleen al om die reden (kennelijk) niet-ontvankelijk verklaren wegens misbruik van recht.

7. De Afdeling wijst er verder nog uitdrukkelijk op dat een natuurlijk persoon op grond van artikel 8:75, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht in de kosten van het geding kan worden veroordeeld in geval van kennelijk onredelijk gebruik van procesrecht. Zoals de Afdeling eerder heeft geoordeeld (bijvoorbeeld in voormelde uitspraak van 22 mei 2024), is van kennelijk onredelijk gebruik van procesrecht sprake, als op grond van bijzondere omstandigheden kan worden vastgesteld dat ten tijde van het instellen van het (hoger) beroep het voor appellant(e) evident was dat van de ingestelde procedure geen positief resultaat viel te verwachten. Dit betekent dat [appellante] bij een volgende niet-ontvankelijkverklaring van haar hoger beroep wegens misbruik van procesrecht veroordeeld kan worden tot vergoeding van de kosten die een bestuursorgaan in die procedure heeft gemaakt als het bestuursorgaan daarom heeft verzocht. [...]

Zie voorts ook de uitspraken van de ABRS van dezelfde datum inzake nr. [ECLI:NL:RVS:2025:542](#) en [ECLI:NL:RVS:2025:550](#).

JnB 2025, 172

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:548](#)

CNV Vakmensen, De Unie, FNV, Transport en Logistiek Nederland en Vereniging Verticaal Transport (hierna samen: de cao-partijen).

Awb 1:1 lid 1 aanhef en onder b

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

BESTUURSORGAAN. WOB. Afwijzing verzoek om openbaarmaking door cao-partijen op grond van de Wob. I.c. wordt geoordeeld dat de Wob niet op de cao-partijen van toepassing is. Aan de cao-partijen is niet bij wettelijk voorschrift openbaar gezag toegekend. Er bestaat ook anderszins geen reden om af te wijken van de hoofdregel dat openbaar gezag alleen bij wettelijk voorschrift kan worden toegekend. De cao-partijen zijn daarom geen bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Awb, zoals ook de rechtbank terecht heeft geoordeeld. Eventuele geschillen over de toepassing van de cao-bepaling over dispensatie kunnen worden voorgelegd aan de burgerlijke rechter.

JnB 2025, 173

Rechtbank Amsterdam, 28-06-2024, [ECLI:NL:RBAMS:2024:3889](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam, verweerder.

Awb 1:3 lid 1

Wet inburgering 2013 3

BESLUIT. I.c. wordt geoordeeld dat het bezwaar van eiseres niet was gericht tegen een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Vastgesteld wordt dat de brief de uitnodiging bevat om op het kennismakingsgesprek te komen in het kader van de inburgeringsplicht. De uitnodiging voor een gesprek is een feitelijke handeling en is niet op een rechtsgevolg gericht. De brief is naar zijn aard en inhoud niet meer dan een informatieve mededeling. Aan het niet verschijnen op een dergelijke oproep worden geen gevolgen verbonden. Er is nog geen handavingsinstrumentarium opgesteld. De brief legt dan ook geen verplichtingen op aan eiseres. De inburgeringsplicht kan voortvloeien uit artikel 3 van de Wet inburgering 2013 en niet uit de brief. Het gesprek was slechts bedoeld om eiseres kennis te laten maken met haar begeleider en informatie te geven over de inburgeringsplicht.

JnB 2025, 174

ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:527](#)

college van burgemeester en wethouders van Uitgeest.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. GEVOLGEN VAN ENIGE BETEKENIS. Verlening omgevingsvergunning zonnepark. I.c. heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat [appellant] geen belanghebbende bij de omgevingsvergunning is. [appellant] woont op een afstand van ongeveer 1.700 m van het te realiseren zonnepark en heeft daarop geen zicht. Er zijn dan ook geen feitelijke gevolgen van het zonnepark te verwachten voor de woonsituatie van [appellant]. Verder wordt overwogen dat ook geen gevolgen voor de zonnepanelen van [appellant] zijn te verwachten. Energiepark heeft op de zitting toegelicht dat het zonnepark wordt aangesloten op een apart technisch netvlak van de netbeheerder zodat de exploitatie van het zonnepark de teruglevering via de zonnepanelen van [appellant] niet beïnvloedt. Daarnaast krijgt het zonnepark een voorziening, genaamd "Real Time Interface", waarbij de netbeheerder het zonnepark bij overbelasting van het net kan afschakelen. Er wordt geen aanleiding gezien aan deze toelichting te twijfelen.

JnB 2025, 175

ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:522](#)

college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn.

Awb 1:2 lid 1, 8:26 lid 1

PARTIJ. Verlening omgevingsvergunning. I.c. wordt geoordeeld dat Slot en anderen niet met toepassing van artikel 8:26, eerste lid, van de Awb als partij in het geding kunnen worden toegelaten. Verwijzing naar uitspraken ABRS van 21-05-2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:1844](#)) en 19-06-2024 ([ECLI:NL:RVS:2024:2453](#), onder 5.1). Slot en anderen zijn inmiddels eigenaren en bewoners van de appartementen. Er moet echter worden beoordeeld of zij voor het einde van de beroepstermijn, 28 oktober 2020, een rechtstreeks belang hadden. De eigenaren van de appartementen hebben op 4 december 2020 de eerste koopovereenkomsten gesloten, welke zijn ontbonden als gevolg van het door [appellant] ingediende bezwaar. In maart 2022 hebben gesprekken plaatsgevonden, die tot nieuwe koopovereenkomsten hebben geleid. Op 7 juli 2022 is de akte van levering getekend en heeft het notariële transport plaatsgevonden. Gelet op deze omstandigheden bestond ten tijde van belang geen contractuele relatie. Ook anderszins is er geen aanleiding om een rechtstreeks belang aan te nemen.

JnB 2025, 176

ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:517](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Awb 6:11

VERSCHOONBARE TERMIJNOVERSCHRIJDING. I.c. heeft de rechtbank in navolging van het college geoordeeld dat vakantie geen verschoonbare reden is voor termijnoverschrijding en heeft de door [appellant] ingestelde beroepen ongegrond verklaard. De Afdeling kan zich vinden in het oordeel van de rechtbank en in de overwegingen, waarop dat oordeel is gebaseerd. Daaraan wordt toegevoegd dat, anders dan [appellant] heeft aangevoerd, uit de uitspraak van het CBb van 30-01-2024 ([ECLI:NL:CBB:2024:31](#)), niet volgt dat vakantie als een bijzondere omstandigheid moet worden aangemerkt die termijnoverschrijding rechtvaardigt. Ook de enkele omstandigheid, zoals gesteld door [appellant], dat het in dit geval gaat om een tweepartijengeschil maakt niet dat de rechtbank ten onrechte heeft geconcludeerd dat zich geen bijzondere omstandigheden voordoen die maken dat de overschrijding van de bezwaartermijn verschoonbaar is.

JnB 2025, 177

ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:519](#)

Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (hierna: het CBR).

Awb 6:11

VERSCHOONBARE TERMIJNOVERSCHRIJDING. I.c. heeft het CBR het bezwaar van [appellant] tegen het besluit van 24 februari 2022 niet-ontvankelijk verklaard, omdat [appellant] het bezwaarschrift niet tijdig heeft ingediend. Het CBR heeft het bezwaarschrift op 13 mei 2022 ontvangen, terwijl de termijn voor het indienen van bezwaar afliep op 7 april 2022. In hoger beroep betwist [appellant] niet dat sprake is van een termijnoverschrijding. Wel betoogt hij dat hij zijn bezwaarschrift heeft ingediend, zo spoedig mogelijk als dit redelijkerwijs van hem kon worden verlangd. Hij heeft daarbij een beschrijving gegeven van de omstandigheden waarin hij verkeerde na de opheffing van de volledige beperkingen op 8 april 2022. Hij heeft onder meer gesteld dat het vanuit de Penitentiare Inrichting heel moeilijk was om telefonisch contact te leggen en dat hij pas op 6 mei 2022 geholpen werd door het re-integratiecentrum. Geoordeeld wordt dat [appellant] met die beschrijving niet aannemelijk heeft gemaakt dat het voor hem niet mogelijk was om direct na het opheffen van de volledige beperkingen op 8 april 2022 zelf of met behulp van een ander een bezwaarschrift in te dienen bij het CBR.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2025, 178

Rechtbank Limburg, 23-01-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:502](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Limburg, verweerder.

Awb 5:37

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.4

Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) 3.3 lid 1 aanhef en onder b

VERBEURTE EN INVORDERING. WABO-MILIEU. Met het feit dat de door verweerder opgelegde lasten onder dwangsom onherroepelijk zijn en dus in rechte vaststaan, is in beginsel gegeven dat verweerder bevoegd was die lasten onder dwangsom op te leggen en dus ook bevoegd was tot het nemen van de bestreden invorderingsbeschikkingen. Dat laat echter onverlet dat als de rechtbank tot het oordeel zou komen dat verweerder evident niet bevoegd was de lasten onder dwangsom op te leggen, dit een uitzonderlijke omstandigheid oplevert die maakt dat niet langer van de rechtmatigheid van de lasten onder dwangsom moet worden uitgegaan, de zogenaamde evidentietoets. I.c. wordt aanleiding gezien om de bevoegdheid van verweerder tot het nemen van de invorderingsbeschikkingen zonder de terughoudendheid van de evidentietoets te toetsen.

Besluiten waarbij verweerder heeft beslist tot invordering van verbeurde dwangsommen. [...]

De bevoegdheid tot invordering en relatie met de lasten onder dwangsom

30. Het bestuursorgaan dat bevoegd was om de lasten op te leggen, is ook het bestuursorgaan dat bevoegd is vervolgens over te gaan tot invordering van als gevolg van die lasten verbeurde dwangsommen. Dat geldt ook als in de tussentijd een ander bestuursorgaan bevoegd zou zijn geworden ten aanzien van de betreffende inrichting. De vraag of verweerder bevoegd was tot invordering (en dus tot het nemen van een invorderingsbeschikking) moet dus worden beantwoord op basis van de vraag of verweerder destijds bevoegd was tot het opleggen van de lasten onder dwangsom.

31. De rechtbank stelt in dit verband voorop dat de dwangsombesluiten van 7 september 2018 onherroepelijk zijn. Niet in geschil is dat tegen de opgelegde lasten geen rechtsmiddel is aangewend, zodat van de formele rechtskracht hiervan moet worden uitgegaan. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling kan een belanghebbende in de procedure tegen het invorderingsbesluit in beginsel niet met succes gronden naar voren brengen die hij tegen de last onder dwangsom naar voren had kunnen brengen. Dit kan slechts in uitzonderlijke gevallen. Een uitzonderlijk geval kan bijvoorbeeld worden aangenomen indien evident is dat er geen overtreding is gepleegd of eisers geen overtreder zijn.⁸

32. Gelet op voorgaande jurisprudentie, is met het feit dat de door verweerder opgelegde lasten onder dwangsom onherroepelijk zijn en dus in rechte vaststaan, in beginsel gegeven dat verweerder bevoegd was die lasten onder dwangsom op te leggen en dus ook bevoegd was tot het nemen van de bestreden invorderingsbeschikkingen. Dat laat echter onverlet dat als de rechtbank tot het oordeel zou komen dat verweerder evident niet bevoegd was de lasten onder dwangsom op te leggen, dit een uitzonderlijke omstandigheid oplevert die maakt dat niet langer van de rechtmatigheid van de lasten onder dwangsom moet worden uitgegaan, de zogenaamde evidentietoets. Bovendien acht de rechtbank de bevoegdheidsvraag zo wezenlijk dat zij een verdergaande toets daarvan dan enkel conform de hiervoor genoemde terughoudende evidentietoets, gerechtvaardigd acht. Daartoe acht de rechtbank van belang dat in deze zaken de invorderingsbeschikkingen aan haar voorliggen en de

rechtbank moet beoordelen of verweerder bevoegd was tot het nemen van deze bestreden besluiten. Dit zou, ook als dit niet zou zijn aangevoerd door eisers, zelfs een aspect zijn dat de rechtbank ambtshalve zou moeten toetsen. De rechtbank zou het niet kunnen uitleggen als een onjuiste, maar niet evident onjuiste bevoegdheidsbepaling ten tijde van de lasten onder dwangsom vanwege het enkele feit dat die lasten (omdat daartegen geen rechtsmiddelen zijn aangewend) in rechte vaststaan, zou betekenen dat de rechtbank invorderingsbeschikkingen die daarop zijn gebaseerd dan ook maar “in rechte zou moeten vaststellen”. Dat zou immers betekenen dat een eenmaal onjuiste bevoegdheidsbepaling in zoverre onaantastbaar zou zijn en zou blijven doorwerken in toekomstige besluiten die daarop voortborduren. Gelet hierop ziet de rechtbank aanleiding om de bevoegdheid van verweerder tot het nemen van de invorderingsbeschikkingen zonder de terughoudendheid van de evidentietoets te toetsen.

33. Zoals onder 30 al weergegeven, vloeit de bevoegdheid tot het nemen van de invorderingsbeschikkingen voort uit het verbeuren van dwangsommen die met de eerdere opgelegde lasten onder dwangsom zijn opgelegd. Hierdoor moet bij de beoordeling van de bevoegdheid tot het nemen van de invorderingsbeschikkingen worden teruggekeken naar de situatie ten tijde van de lasten onder dwangsom van 7 september 2018. Een eventuele latere bevoegdheidsverschuiving, bijvoorbeeld ten gevolge van veranderde wetgeving of een wijziging in de vergunde dan wel feitelijke situatie, heeft geen gevolgen voor de bevoegdheid tot invorderen. Verder is van belang dat in het geval van handhavingsbesluiten voor de vraag of verweerder bevoegd was, de feitelijke situatie ten tijde van het handhavingsbesluit bepalend is en dus niet de vergunde situatie.⁹

34. Gelet op hetgeen de rechtbank hiervoor heeft overwogen onder 23 en verder geldt als uitgangspunt op grond van artikel 2.4, eerste lid, van de Wabo dat het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag tot handhaving is. Dit is anders als er sprake is van een uitzondering als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Wabo in samenhang met artikel 3.3., eerste lid, aanhef en onder b, van het Bor. In dat geval is namelijk het college van gedeputeerde staten het bevoegd gezag om tot handhaving over te gaan. Het is aan verweerder om, als zij stellen het bevoegd gezag te zijn in afwijking van de hoofdregel, dit met feiten te staven. [...]

46. Gelet op het voorgaande heeft verweerder onvoldoende zorgvuldig onderzocht of hij bevoegd was handhavend op te treden op basis van de feitelijk bestaande situatie. Op basis van de in deze zaak voorhanden zijnde feiten kan de rechtbank niet concluderen dat verweerder het bevoegd gezag was. De rechtbank kan ook niet anderszins zelf nog vaststellen of bijvoorbeeld door de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak laten vaststellen hoe de feitelijke situatie ten tijde van de dwangsombesluiten ter plaatse van de inrichting was. De rechtbank kan daardoor dus niet (achteraf) vaststellen of verweerder wel of niet het bevoegd gezag was ten aanzien van de inrichting.

47. Nu verweerder niet aan de op hem rustende bewijslast heeft voldaan, kan niet worden uitgegaan van de bevoegdheid van verweerder tot het nemen van de dwangsombesluiten en de invorderingsbeschikkingen. Dat betekent dat de rechtbank ervan moet uitgaan dat verweerder niet bevoegd was de invorderingsbeschikkingen te nemen. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 179

Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant, 17-01-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:187](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel, het college.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a

Invoeringswet Omgevingswet 4.5, 4.23

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder c

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WABO. HANDHAVING. Oplegging lasten onder dwangsom. I.c. wordt geoordeeld dat het college op het geschil ten onrechte de Omgevingswet van toepassing heeft geacht. Verwijzing naar overzichtsuitspraak ABRS 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2645](#). Eiseres is bij brief van 26-09-2023 in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen over het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom. Dat betekent dat op de last onder dwangsom en het bestreden besluit oud recht van toepassing is, omdat hiermee toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Awb. Het college heeft daarom ten onrechte op het primaire besluit en het bestreden besluit nieuw recht van toepassing geacht. De materiële normstelling bij de vergelijking tussen oud en nieuw recht is niet gewijzigd en de toepassing van oud recht leidt niet tot andere lasten. Omdat de door het college aan eiseres opgelegde lasten inhoudelijk in stand kunnen blijven, worden de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand gelaten.

JnB 2025, 180

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 11-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1143](#)

college van Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Omgevingswet 5.1 lid 2 onder g

Besluit activiteit leefomgeving (Bal) 11.46 onder b

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.74k

OMGEVINGSWET. FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT. WOLF. Verlenen omgevingsvergunning voor het verstoren van wolven met afwijkend gedrag met een paintballgeweer. I.c. wordt overwogen dat de wolf een strikt beschermde diersoort is en dat het verstoren van de wolf enkel mogelijk is als daar een goede motivering en onderbouwing aan ten grondslag ligt. Partijen zijn het er over eens dat als een wolf dusdanig afwijkend gedrag vertoont dat daarmee de openbare veiligheid in het geding is, er ingegrepen moet kunnen worden. De voorzieningenrechter is het echter met de Faunabescherming eens dat het college onvoldoende heeft onderbouwd dat de wolf of wolven op de Noord-Veluwe dusdanig afwijkend gedrag vertonen dat ingrijpen noodzakelijk is.

In hoeverre er daadwerkelijk maximaal is ingezet op alternatieven om de wolven te beschermen, voor welke duur en wat het effect was, is niet duidelijk geworden. Omdat niet in geschil is dat de wolf niet in een gunstige staat van instandhouding verkeert en negatieve effecten voor de wolf en de roedel niet zijn uit te sluiten, heeft het college onvoldoende onderbouwd dat aan deze voorwaarde wordt voldaan. Gegrond beroep en toewijzing voorlopige voorziening.

JnB 2025, 181

Voorzieningenrechter ABRS, 10-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:468](#)

college van burgemeester en wethouders van Baarle-Nassau, verweerder.

Omgevingswet 1.6, 1.7, 1.7a

Omgevingsbesluit 1.3

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 2.2, 2.11, 3.40b lid 1, 3.40c lid 1

Wet milieubeheer 10.1

Algemene wet bestuursrecht 5:1 lid 1

OMGEVINGSWET. MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT (MBA). LAST ONDER DWANGSOM.

Uitrijden van met drugsafvalstoffen vervuilde mest. I.c. wordt geoordeeld dat het college niet aannemelijk heeft gemaakt dat [verzoeker] functioneel pleger is van de onder r.o. 2 vermelde bepalingen. Ten eerste omdat het college niet aannemelijk heeft gemaakt dat het door hem geschetste scenario heeft plaatsgevonden en ten tweede omdat, als dit al heeft plaatsgevonden, het college niet aannemelijk heeft gemaakt dat [verzoeker] dat heeft aanvaard. Het college heeft niet aannemelijk gemaakt dat de drugsafvalstoffen als gevolg van bemestingswerkzaamheden op de akkers terecht zijn gekomen. Het college heeft onvoldoende gemotiveerd dat de maatregelen die hij verlangt om de verweten gedraging te voorkomen redelijkerwijs van [verzoeker] mogen worden verwacht.

JnB 2025, 182

MK Rechtbank Noord-Holland, 15-01-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:706](#)

gedeputeerde staten van Noord-Holland, verweerder.

Omgevingswet 5.1 lid 2 onder b

Invoeringswet Omgevingswet 4.3, 4.4

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WABO-milieu. MBA. Op 1 januari 2024 is de Wabo ingetrokken en is de Omgevingswet in werking getreden. Verweerder heeft de besluiten tot wijziging van de voorschriften van de omgevingsvergunning bij de bestreden besluiten genomen met toepassing van de Wabo. Deze besluiten hebben betrekking op de activiteit milieu als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder e, van de Wabo. Op grond van het toepasselijke overgangsrecht (artikelen 4.3 en 4.4 van de Invoeringswet Omgevingswet) blijft de Wabo van toepassing bij de beoordeling van dit beroep.

De al onherroepelijke omgevingsvergunning voor de activiteit milieu als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wabo, wordt op grond van het overgangsrecht gelijk gesteld met een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder b, van de Omgevingswet. Als deze uitspraak onherroepelijk wordt, dan gelden de gewijzigde voorschriften als voorschriften verbonden aan de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit. Dat volgt uit het overgangsrecht van artikel 4.13, eerste en tweede lid, van de Invoeringswet Omgevingswet.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 183

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:554](#)

college van burgemeester en wethouders van Lansingerland.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder c, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 2°

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 4 aanhef en onderdeel 9

Afwijkingenbeleid Actualisatie 2015 (beleidsregels) 6.2

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. ZELFSTANDIGE WOONEENHEID. BEREKENING WOONOPPERVLAK. Verlenen omgevingsvergunning voor bed & breakfast. I.c. wordt geoordeeld dat in het normaal maatschappelijk verkeer onder woonoppervlak wordt verstaan het oppervlak van ruimten die een woonfunctie hebben. Het begrip "gebruiksoppervlakte" uit NEN:2580:2007 sluit hierbij aan. Het gaat daarbij om de oppervlakte van alle ruimten die geschikt zijn voor het beoogde gebruik van die ruimten. Gelet hierop heeft de rechtbank terecht overwogen dat het college mocht uitgaan van de voorgeschreven meetmethode voor de berekening van de "gebruiksoppervlakte" van een woning als bedoeld in NEN 2580:2007.

[...] Zelfstandige wooneenheid

[...] 8.1. De Afdeling stelt vast dat het begrip "zelfstandige wooneenheid" niet in de beleidsregels, het Besluit omgevingsrecht (hierna: het Bor), het bestemmingsplan of het woordenboek is gedefinieerd. Voor de uitleg van dit begrip dient dan ook, gelet op artikel 1.4 van de beleidsregels, te worden uitgegaan van de betekenis in het normaal maatschappelijk verkeer. Dit betekent dat de rechtbank, zoals [appellant] terecht aanvoert, voor de uitleg van het begrip "zelfstandige wooneenheid" ten onrechte heeft aangesloten bij de begrippen "huishouden" en "woning" uit het bestemmingsplan.

8.2. Dit leidt echter niet tot het oordeel dat de aangevallen uitspraak op dit punt moet worden vernietigd. De rechtbank is naar het oordeel van de Afdeling namelijk op de juiste conclusie uitgekomen, namelijk dat geen sprake is van een zelfstandige wooneenheid. De Afdeling overweegt in dit verband dat uit de overgelegde foto van de ruimte die wordt gebruikt als bed & breakfast en wat besproken is op de zitting blijkt dat de ruimte niet beschikt over een keuken of kookvoorziening en dus de ruimte alleen al daarom niet beschikt over alle voorzieningen die maken dat kan worden gesproken van een zelfstandige wooneenheid. [...]

[...] Berekening woonoppervlak

[...] 9.1. In artikel 6.2, aanhef en onder d, van de beleidsregels staat dat de totale vloeroppervlakte aan logeereenheden per perceel niet meer mag bedragen dan 25% van het woonoppervlak met een maximum van 75 m². De Afdeling stelt vast dat het begrip "woonoppervlak" niet in de beleidsregels, het Bor, het bestemmingsplan of het woordenboek is gedefinieerd. Voor de uitleg van dit begrip moet dan ook, gelet op artikel 1.4 van de beleidsregels, worden uitgegaan van de betekenis in het normaal maatschappelijk verkeer.

[...] 9.3. Naar het oordeel van de Afdeling wordt in het normaal maatschappelijk verkeer onder woonoppervlak verstaan het oppervlak van ruimten die een woonfunctie hebben. De rechtbank is daar, in navolging van het college, ook van uitgegaan. Het begrip "gebruiksoppervlakte" uit NEN:2580:2007 sluit hierbij aan. Het gaat daarbij om de oppervlakte van alle ruimten die geschikt zijn voor het beoogde gebruik van die ruimten. Gelet hierop heeft de rechtbank terecht overwogen dat het college mocht uitgaan van de voorgeschreven meetmethode voor de berekening van de "gebruiksoppervlakte" van een woning als bedoeld in NEN 2580:2007. Dat, zoals [appellant] stelt, in NEN 2580:1997 het begrip "woonoppervlakte" is vermeld, betekent niet dat het college had moeten

uitgaan van die norm. De woonoppervlakte is volgens NEN 2580:1997 gelijk aan de som van de netto-vloeroppervlakten van de vertrekken van een woning. Tot die vertrekken worden bijvoorbeeld niet de badkamer en het toilet gerekend. Naar het oordeel van de Afdeling valt echter niet in te zien dat deze ruimten in het normaal maatschappelijk verkeer niet als ruimte met een woonfunctie worden aangemerkt. Voor de eenduidigheid spreekt de Afdeling hieronder alleen nog maar over woonoppervlak(te). [...]

JnB 2025, 184

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:536](#)

college van burgemeester en wethouders van Zaltbommel.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a en c

Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II artikel 1 lid 1, artikel 2 onderdeel 3

WABO. HANDHAVING. VERGUNNINGVRIJ. BIJBEHOREND BOUWWERK. ACHTERERF. Last onder dwangsom bouwwerk. Op de gronden rust de enkelbestemming "Bedrijf - Buitendijks" en de dubbelbestemming "Waterstaat - Waterstaatkundige functie". Uit artikel 40.2 van het bestemmingsplan "Buitengebied Zaltbommel" volgt dat, in afwijking van hetgeen elders in het bestemmingsplan is bepaald, geen bouwwerken gebouwd mogen worden, met uitzondering van de rivierbakening en bouwwerken ten behoeve van Rijkswaterstaat. De rechtbank heeft geoordeeld dat deze beperking zodanig is dat het gedeelte van het perceel waarop deze dubbelbestemming rust niet kan worden aangemerkt als erf in de zin van artikel 1, eerste lid, van bijlage II van het Bor. I.c. wordt geoordeeld dat bij de beantwoording van de vraag of het bestemmingsplan de inrichting verbiedt, anders dan appellant betoogt, niet van belang is dat het perceel feitelijk als erf is ingericht. De rechtbank heeft terecht overwogen dat artikel 40.2 van de planregels van het bestemmingsplan "Buitengebied Zaltbommel" met zich brengt dat het perceel niet kan worden aangemerkt als erf in de zin van artikel 1, eerste lid, van bijlage II van het Bor. Weliswaar biedt artikel 40.3 van de planregels de mogelijkheid om met een omgevingsvergunning van artikel 40.2 van de planregels af te wijken, maar dat laat onverlet dat in artikel 40.2 van de planregels de inrichting van het perceel als erf is verboden.

JnB 2025, 185

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:524](#)

college van burgemeester en wethouders van Peel en Maas, appellant.

Grondwet 9 (Gw)

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder c

Wet openbare manifestaties (WOM) 2

WABO. HANDHAVING. BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN. BETOGING. Last onder dwangsom beëindigen overtredingen van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo waarbij is opgenomen dat aan de last kan worden voldaan door het gebruik van het perceel en het nachtverblijf op het perceel te beëindigen en beëindigd te houden, de kampeermiddelen met daarbij behorende voorzieningen (zijnde caravans, inclusief toebehoren, zoals voortenten) en de opslag (waaronder een caravan(wrak) en afval en andere objecten) te verwijderen. I.c. wordt geoordeeld dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat het kampement op het moment van het besluit op bezwaar het karakter van een betoging in de zin van artikel 9 van de Gw en van de WOM had verloren, omdat sprake was van het voor langere en potentieel onbeperkte duur bezetten van de publieke ruimte, waarbij de hoedanigheid van

gemeenschappelijke meningsuiting op de achtergrond is geraakt. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geconcludeerd dat ten tijde van het besluit op bezwaar nog sprake was van een betoging. De rechtbank heeft ten onrechte overwogen dat handhavend optreden in dit geval betekent dat van het grondrecht om te betogen geen of te weinig gebruik van betekenis overblijft en om die reden onevenredig is. De Afdeling ziet verder geen aanknopingspunten voor het oordeel dat er andere bijzondere omstandigheden zijn die maken dat het college van handhaving had moeten afzien.

JnB 2025, 186

MK Rechtbank Overijssel, 03-02-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:587](#)

college van burgemeester en wethouders van Hof van Twente, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e

Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit) 2.5 lid 1

SMB-richtlijn (2001/42/EG).

WABO-milieu. ACTIVITEITENBESLUIT. LAST ONDER DWANGSOM. I.c. wordt geoordeeld dat niet wordt voldaan aan alle drie criteria uit artikel 3, tweede lid, aanhef en onder a, van de SMB-richtlijn. Geen aanleiding wordt gezien voor het oordeel dat voor de vaststelling van de emissiegrenswaarden voor pentaan, neergelegd in artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit, een voorafgaande mer-beoordeling moest worden verricht. Van strijd met artikel 3, tweede lid, aanhef en onder a, van de SMB-richtlijn is dan ook niet gebleken.

MOTIVERINGSBEGINSEL. EVENREDIGHEIDSBEGINSEL. EXCEPTIEVE TOETSING. I.c. ziet de rechtbank geen aanleiding voor het oordeel dat het vaststellend orgaan de emissiegrenswaarde voor pentaan niet heeft kunnen vaststellen en neerleggen in artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit, zoals dit orgaan dat heeft gedaan. Van strijd met het motiverings- en/of evenredigheidsbeginsel is niet gebleken.

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:520](#);

- Rechtbank Limburg, 23-01-2025 ([ECLI:NL:RBLIM:2025:502](#); zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Handhaving");

- MK Rechtbank Limburg, 24-01-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:565](#);

- MK Rechtbank Noord-Holland, 15-01-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:706](#) (zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Omgevingswet").

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:518](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 187

MK Rechtbank Gelderland, 11-02-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:1141](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland (het college).

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. PAS-MELDER. ONEVENREDIGHEID. Afwijzing handhavingsverzoek optreden tegen veehouderij. I.c. heeft het college in het verweerschrift en op de zitting erkend dat de motivering in het bestreden besluit niet voldoet aan de eisen die in de uitspraak ABRS 28-02-2024 [ECLI:NL:RVS:2024:838](#), [ECLI:NL:RVS:2024:844](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:852](#), worden gesteld. Omdat het bestreden besluit op dit punt in strijd is met het motiveringsbeginsel, slaagt de beroepsgrond.

De rechtbank acht het gelet op de onduidelijkheid over de voortgang van het legalisatietraject voor de veehouderij en de mededelingen vanuit de minister niet aannemelijk dat medio 2025 het legalisatietraject gestart zal zijn. Als de rechtbank de rechtsgevolgen in stand zou laten, dan zal het handhavingstraject na 1 juli 2025 waarschijnlijk weer van voren af aan beginnen met een nieuw handhavingsverzoek. Het geschil wordt dus niet definitief beslecht. De tijdelijke geschilbeslechting is daarnaast niet alleen voor eisers nadelig, maar ook voor de veehouderij zelf. In artikel 17a.15 van de Omgevingsregeling staat namelijk dat het college bij het reserveren van stikstofdepositieruimte voor gemelde PAS-projecten voorrang geeft aan projecten ten aanzien waarvan het een handhavingsverzoek heeft ontvangen. Het eindigen van de handhavingprocedure zou daarom tot de situatie leiden dat de PAS-melders hun voorrangspositie verliezen, waardoor legalisatie (nog) langer op zich zal laten wachten. De rechtbank zal daarom niet overgaan tot finale geschilbeslechting. Het college wordt opgedragen uiterlijk op 1 juli 2025 een nieuw besluit op bezwaar te nemen.

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBGEL:2025:1136](#), [ECLI:NL:RBGEL:2025:1135](#), [ECLI:NL:RBGEL:2025:1137](#), [ECLI:NL:RBGEL:2025:1138](#), [ECLI:NL:RBGEL:2025:1139](#), [ECLI:NL:RBGEL:2025:1140](#), [ECLI:NL:RBGEL:2025:1141](#), [ECLI:NL:RBGEL:2025:1142](#).

JnB 2025, 188

MK Rechtbank Limburg, 28-01-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:658](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Limburg, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.3

NATUURBESCHERMING. NATUURONTHEFFING. Verlenen ontheffingen aan faunabeheereenheid voor doden/vangen spreeuwen ter voorkoming van schade aan blauwebessenooft. **ANDERE BEVREDIGENDE OPLOSSING.** I.c. wordt geoordeeld dat verweerder nauwkeurig en toereikend heeft gemotiveerd dat overnetten niet als andere bevredigende oplossing in aanmerking komt om de schade aan de blauwebessenteelt te voorkomen. Van de zijde van de betrokken gemeenten is voldoende overtuigend verklaard dat planologische belemmeringen in de weg staan aan overnetten. **ANDERE PREVENTIEVE MIDDELEN.** Eiseressen worden i.c. niet in hun redenering gevolgd dat eerst de volledige en brede inzet van andere preventieve middelen moet plaatsvinden en dat dan schade moet worden gemeten, alvorens te kunnen concluderen dat deze middelen onvoldoende zijn als

andere bevredigende oplossing. Verweerder wordt gevolgd in diens standpunt dat de inzet van andere preventieve middelen geldt als onderdeel van het pakket aan maatregelen die niet los van elkaar kunnen worden gezien.

JnB 2025, 189

MK Rechtbank Limburg, 12-02-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:643](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Limburg, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 5.4

Besluit natuurbescherming (Bnb) 3.9

NATUURBESCHERMING. NATUURONTHEFFING. INTREKKING. Intrekking ontheffingen blauwebessentelers ten aanzien van spreeuwen. I.c. wordt geoordeeld dat verweerder onvoldoende heeft gemotiveerd dat sprake is van strijd met artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb. De enkele constatering of stelling van verweerder dat er *mogelijk* een andere bevredigende oplossing is, is daartoe onvoldoende. Verweerder heeft immers niet *vastgesteld* (of op zijn minst voldoende aannemelijk gemaakt) dat er daadwerkelijk een andere bevredigende oplossing bestaat en kan dus ook niet stellen dat destijds ten onrechte is geconcludeerd dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Verweerder is i.c. wel bevoegd tot intrekking over te gaan omdat het bij het gebruik van de ontheffing 2021-26 niet is uitgesloten dat aan de natuur onttrokken vogels, niet zijnde gefokte vogels, worden ingezet in de vangkooien. Verweerder heeft i.c. ten onrechte niet onderzocht of met minder ingrijpende maatregelen dan intrekking kon worden volstaan. Beroepen zijn gegrond.

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2025, 190

Tussenuitspraak MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:552](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant, verweerder.

Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo)

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1

Verordening ruimte 2014 (Verordening)

PLANSCHADE.VOORZIENBAARHEID. OPENBAARMAKING CONCREET

BELEIDSVOORNEMEN. NORMAAL MAATSCHAPPELIJK RISICO. Afwijzing aanvraag tegemoetkoming in planschade. I.c. wordt geoordeeld dat de wijze van openbaarmaking van een concreet beleidsvoornemen, wil deze relevant zijn voor het aannemen van voorzienbaarheid, moet voldoen aan het vereiste dat verwacht mag worden dat een redelijk denkende en handelende eigenaar van die wijze van openbaarmaking zou kennisnemen. Als algemeen uitgangspunt kan niet worden aanvaard dat van een redelijk denkende en handelende eigenaar verwacht mag worden dat hij de algemene website van het bestuursorgaan regelmatig raadpleegt vanwege de enkele mogelijkheid dat daarop voor hem relevante informatie wordt gepubliceerd.

Uit de stellingen van het college valt niet af te leiden of en zo ja in hoeverre de staderingsregeling volgens het college een normale maatschappelijke ontwikkeling is.

[...] Voorzienbaarheid

[...] Is er een concreet beleidsvoornemen?

[...] Is de Statenmededeling openbaar gemaakt?

9.7. De Statenmededeling is gepubliceerd op de website van de provincie Noord-Brabant. Daarnaast is in een persbericht, dat op 18 november 2016 op deze website is geplaatst, uitgelegd wat staldering inhoudt en is daarin vermeld dat in gebieden met een hoge veedichtheid een systeem van staldering ervoor moet gaan zorgen dat de veestapel daar niet verder groeit.

9.8. Naar het oordeel van de Afdeling moet de wijze van openbaarmaking van een concreet beleidsvoornemen, wil deze relevant zijn voor het aannemen van voorzienbaarheid, voldoen aan het vereiste dat verwacht mag worden dat een redelijk denkende en handelende eigenaar van die wijze van openbaarmaking zou kennisnemen. Dit zou bijvoorbeeld het geval zijn als de publicatie van het concrete beleidsvoornemen heeft plaatsgevonden in een door het bestuursorgaan elektronisch uitgegeven publicatieblad en deze publicatiewijze ten tijde van belang voor beleidsvoornemens ook gebruikelijk was. Als algemeen uitgangspunt kan niet worden aanvaard dat van een redelijk denkende en handelende eigenaar verwacht mag worden dat hij de algemene website van het bestuursorgaan regelmatig raadpleegt vanwege de enkele mogelijkheid dat daarop voor hem relevante informatie wordt gepubliceerd.

9.9. Het college heeft niet aannemelijk gemaakt dat ten tijde van belang van de maatschap in dit geval verwacht mocht worden dat zij de website van de provincie zou raadplegen. De enkele stelling van het college dat het de Statenmededeling op de gebruikelijke wijze heeft gepubliceerd op de website, en dat dit ten tijde van belang een gebruikelijke publicatiewijze was, is daarvoor niet voldoende, gelet op de door het college niet betwiste stelling van de maatschap dat de provincie voor officiële bekendmakingen gebruik maakt van het elektronisch uitgegeven publicatieblad, waarop een belanghebbende zich kan abonneren. Het college heeft op de zitting geen nadere toelichting kunnen geven. Verder gaat het beroep van het college op de uitspraak van de Afdeling van 31 mei 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2102](#), niet op. In de zaak die tot die uitspraak heeft geleid ging het om de publicatie van een voorontwerp van een bestemmingsplan, heeft de openbaarmaking van het beleidsvoornemen, anders dan in het geval van de maatschap, ook via een huis-aan-huisblad plaatsgevonden en was in die wijze van bekendmaking voorzien in de relevante inspraakverordening. Die zaak is daarom niet vergelijkbaar met de zaak van de maatschap.

9.10. In de Statenmededeling is bovendien vermeld dat het college over de tervisielegging van het ontwerp van de aanpassing van de Verordening een heldere communicatie verzorgt naar alle betrokkenen, onder wie de veehouders, met onder andere een eenvoudige, concrete uitleg van de voorstellen. Hieruit volgt dat de Statenmededeling niet was bedoeld als communicatie naar de veehouders over aanstaande maatregelen, maar dat die communicatie nog zou plaatsvinden.

9.11. Gelet op het voorgaande, is de Afdeling van oordeel dat het college de maatschap ten onrechte heeft tegengeworpen dat zij, door de onder het oude planologische regime bestaande planologische mogelijkheden niet tijdig te benutten, het risico heeft aanvaard dat deze mogelijkheden zouden kunnen worden beperkt.

[.] Normale maatschappelijke risico

11.3. Naar het oordeel van de Afdeling heeft het college hiermee onvoldoende onderbouwd waarom een drempel van 3 procent van de waarde van het perceel op de peildatum onder het oude planologische regime gerechtvaardigd is. Uit de stellingen van het college valt niet af te leiden of en zo ja in hoeverre de stalderingsregeling volgens het college een normale maatschappelijke ontwikkeling is. Verder volgt uit de motivering van het besluit van 15 mei 2024 niet welke concrete ontwikkelingen zich in de voorgaande jaren hebben voorgedaan en welke concrete maatregelen uit

het door het college bedoelde beleid voortvloeien op grond waarvan de invoering van de staderingsregeling ten tijde van belang in de lijn der verwachtingen lag. Het college is hierop in het besluit van 15 mei 2024 niet of in ieder geval niet voldoende ingegaan. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:454](#);
- MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:457](#);
- MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:539](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2025, 191

MK CRvB, 06-02-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:205](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) 3:21, 8:10d

WAJONG. HERLEVINGSTERMIJN. OVERGANGSRECHT. Hetgeen appellant heeft aangevoerd is niet aan te merken als een bijzondere, niet door de wetgever verdisconteerde omstandigheid, die maakt dat artikel 8:10d van de Wajong in dit geval buiten toepassing zou moeten blijven.

4.2. [...]. De Raad onderschrijft het oordeel van de rechtbank, dat er geen aanleiding is artikel 8:10d van de Wajong in het geval van appellant buiten toepassing te laten, en de daaraan ten grondslag gelegde overwegingen, zoals samengevat weergegeven in rechtsoverweging 2. De Raad voegt daaraan het volgende toe.

4.3. Appellant heeft erop gewezen dat hij door te werken en jarenlang zelf in zijn inkomen te voorzien, geen gebruik heeft hoeven maken van sociale voorzieningen. Het is dan ook onrechtvaardig om hem nu geen Wajong-uitkering toe te kennen. De Raad vat deze grond op als een beroep op het evenredigheidsbeginsel. Appellant vindt dat artikel 8:10d van de Wajong, op grond waarvan de herlevingstermijn van vijf jaar uit artikel 3:21 van de Wajong (zoals dat artikel gold tot 1 januari 2021) voor hem blijft gelden, in zijn geval buiten toepassing moet blijven. In dat geval zou zijn Wajong-uitkering ook na 1 oktober 2007, vijf jaar na de intrekking van zijn uitkering per 1 oktober 2002, kunnen herleven.

4.4. Artikel 8:10d van de Wajong is een dwingendrechtelijke bepaling in een wet in formele zin. Naar de huidige stand van de rechtsontwikkeling staat het toetsingsverbod van artikel 120 van de Grondwet eraan in de weg dat de bestuursrechter zo'n bepaling toetst aan algemene rechtsbeginselen zoals het evenredigheidsbeginsel. Dat is slechts anders als in een bepaald geval sprake is van bijzondere omstandigheden die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever. Dan kan aanleiding bestaan om tot een andere uitkomst te komen dan waartoe toepassing van de wettelijke bepaling leidt. Dat is het geval als die niet verdisconteerde bijzondere omstandigheden de toepassing van de wettelijke bepaling zozeer in strijd doen zijn met algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht dat die toepassing achterwege moet blijven (zogenoemde 'contra-legemtoepassing').[...]

4.5. Hetgeen appellant heeft aangevoerd is niet aan te merken als een bijzondere, niet door de wetgever verdisconteerde omstandigheid, die maakt dat artikel 8:10d van de Wajong in dit geval buiten toepassing zou moeten blijven. Gelet op de memorie van toelichting [...] is het vervallen van de herlevingstermijn door de wetgever bewust beperkt tot de personen die bij de inwerkingtreding van de Wet vereenvoudiging Wajong (1 januari 2021) nog in de herlevingstermijn zaten. Een van de doelstellingen van het wetgevingspakket, waarvan het vervallen van de herlevingstermijn onderdeel uitmaakt, was het wegnemen van belemmeringen voor de (hernieuwde) participatie in arbeid van jonggehandicapten.[...] Alleen degenen voor wie op 1 januari 2021 nog een herlevingstermijn liep, zouden daarbij belemmeringen kunnen ervaren bij het aanvaarden (of behouden) van werk. Alleen personen uit die groep liepen immers het risico dat hun Wajong-uitkering niet meer zou kunnen herleven als zij zouden gaan (of blijven) werken. Daarom was het voor die groep nodig de belemmering van de vijfjaarstermijn te schrappen. Voor Wajong-gerechtigden van wie de Wajong-uitkering al vóór 2016 was ingetrokken, had dat risico zich al verwezenlijkt. In zoverre is er – gezien

vanuit de doelstelling van de wetwijziging – ook geen sprake van gelijke gevallen. De wetgever moet zich daarbij hebben gerealiseerd dat invoering van artikel 8:10d van de Wajong tot gevolg heeft dat voor Wajong-gerechtigden zoals appellant, die reeds vóór 1 januari 2016 vanwege inkomsten uit arbeid hun Wajong-uitkering zijn verloren, ook na 1 januari 2021 blijft gelden dat zij geen aanspraak meer kunnen maken op herleving van hun Wajong-uitkering.

4.6. Omdat zich in het geval van appellant geen bijzondere omstandigheden voordoen die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever, komt de Raad niet toe aan de vraag of toepassing van artikel 8:10d van de Wajong zozeer in strijd komt met het evenredigheidsbeginsel dat die toepassing achterwege zou moeten blijven.

JnB 2025, 192

MK Rechtbank Oost-Brabant, 16-01-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:178](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Ziektewet (ZW)

ZIEKTEWET. LONG-COVID. Het UWV heeft voldoende zorgvuldig medisch onderzoek verricht. De rechtbank volgt niet het standpunt van eiseres dat het bij long-covid gangbaar is om een urenbeperking van 4 uur per dag en 20 uur per week aan te nemen. Terecht heeft het UWV gesteld dat de uitspraak waarnaar eiseres verwijst (rechtbank Overijssel van 20 juni 2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:3232](#)) een specifiek geval betreft. De arbeidsongeschiktheidsbeoordeling is maatwerk en de verzekeringsarts beoordeelt telkens welke beperkingen in het individuele geval kunnen worden vastgesteld. De verzekeringsarts B&B heeft dus ook terecht bij eiseres een individuele afweging gemaakt. Beroep ongegrond.

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2025, 193

MK CRvB, 16-01-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:216](#)

Raad van bestuur van de SvB.

Algemene nabestaandenwet (ANW)

Algemene ouderdomswet (AOW)

Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbvv)

Regeling tenuitvoerlegging bestuurlijke boeten en terugvordering onverschuldigde betalingen (Regeling) 3, 4

ANW. VERREKENING MET AOW-PENSIOEN. Er is geen reden om het oordeel uit de uitspraak van 26 januari 2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:1](#) te handhaven dat de artikelen 3 en 4, tweede lid, van de Regeling niet aan de besluiten tot vaststelling van de aflossingscapaciteit van AOW-gerechtigden ten grondslag kunnen worden gelegd. De grond van betrokkene die ziet op de evaluatie van de effecten van de Wvbvv voor AOW-gerechtigden, slaagt daarom niet.

4.4. Op verzoek van het Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid is onderzoek gedaan naar knelpunten van de Wvbvv.[...] De SvB heeft in hoger beroep uiteengezet dat met de brief van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 3 september 2024 een heroverweging van de Regeling heeft plaatsgevonden aan de hand van dit onderzoek. De uitkomst is dat de Minister

geen aanleiding ziet de Regeling aan te passen op het onderdeel dat bepaalt hoe de beslagvrije voet voor AOW-gerechtigden door Svb en Uvv moet worden toegepast. In het voetspoor van deze brief ziet de Svb geen aanleiding in deze zaak op die grond een nieuw standpunt te nemen. [...]

4.6. Op grond van bovenstaande is er geen reden om het oordeel uit de uitspraak van 26 januari 2024 [[ECLI:NL:CRVB:2024:1](#)] te handhaven dat de artikelen 3 en 4, tweede lid, van de Regeling niet aan de besluiten tot vaststelling van de aflossingscapaciteit van AOW-gerechtigden ten grondslag kunnen worden gelegd. De grond van betrokkene die ziet op de evaluatie van de effecten van de Wvbb voor AOW-gerechtigden, slaagt daarom niet.

Toepassing hardheidsclausule, geen kennelijk onredelijk resultaat

4.7 Volgens de Svb heeft de rechtbank ten onrechte geoordeeld dat toepassing van de Regeling in het geval van betrokkene heeft geleid tot een kennelijk onredelijk resultaat als bedoeld in artikel 3, zevende lid, van de Regeling omdat de aflossingscapaciteit van € 0 naar € 391,50 is gestegen. [...]

4.8.1. Met de Svb constateert de Raad dat de aflossingscapaciteit van betrokkene aanzienlijk is gestegen door de inkomensstijging als gevolg van de overgang van een ANW-uitkering (met toepassing van de kostendelersregeling) naar een AOW-pensioen en niet, althans niet overwegend, door de inwerkingtreding van de Wvbb. Louter op grond van de stijging van het te verrekenen bedrag kan dus niet tot de conclusie worden gekomen dat sprake is van een niet door de wet- en regelgever beoogd en daarmee kennelijk onredelijk resultaat.

4.8.2. De Raad is het verder met de Svb eens dat de maandelijkse verrekening van bedragen zoals weergegeven in 1.3, 1.4 en 1.5 ook overigens niet tot een kennelijk onredelijk resultaat leidt. [...] De stelling van betrokkene dat zij zorgkosten verwacht, leidt niet tot het aannemen van een kennelijk onredelijk resultaat.

4.9. De Raad komt dan ook tot het oordeel dat ten tijde in geding geen sprake was van een kennelijk onredelijk resultaat als bedoeld in de Regeling.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

AVG

JnB 2025, 194

ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:531](#)

algemene raad van de Nederlandse Orde van Advocaten (hierna: de algemene raad).

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG)

Awb 1:3 lid 1

AVG. I.c. wordt geoordeeld dat de brief van de algemene raad geen besluit is in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. In wat [appellant] heeft aangevoerd wordt geen reden gezien om het besluitbegrip buiten toepassing te laten met het oog op een effectieve uitvoering van Unierecht. [appellant] ontleent aan het Unierecht geen recht op inzage in de gevraagde gegevens over [voormalig advocaat]. Het betreft persoonsgegevens van [voormalig advocaat], en niet van [appellant]. Aan de AVG ontleent [appellant] dus geen recht op inzage. Ook anderszins zijn geen rechten ontleend aan het Unierecht van [appellant] in het geding. Er wordt geen grond gezien voor een vrij verkeer van beroepsgegevens als bepleit door [appellant].

Voor zover [appellant] betoogt dat juist om zijn Unierechten te effectueren de bestuursrechter al dan niet bij wege van incident moet beslissen op zijn verzoek het Unierecht toe te passen, faalt dit betoog. Al aangenomen dat sprake is van een procedure tot effectuering van Unierechten, gelden daarvoor de regels van het nationale procesrecht onder de randvoorwaarden van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid. [appellant] heeft niet geconcretiseerd dat aan deze randvoorwaarden niet voldaan is. Bij gebreke aan bestuursrechtelijke rechtsbescherming doordat de brief geen besluit is in de zin van de Awb, bestaat de mogelijkheid bestaat van een civiele rechtsgang, die naar de maatstaven van het Unierecht ook als effectieve rechtsbescherming geldt. Er bestaat op grond van het Unierecht geen recht op een zelfstandige (bestuursrechtelijke) procedure om de onverenigbaarheid van nationaal recht met Unierecht aan te kaarten als de mogelijkheid bestaat om zich in andere procedures op die onverenigbaarheid te beroepen. Verwijzing naar uitspraak ABRS van 02-07-2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:2377](#), onder 2.3).

[Naar inhoudsopgave](#)

Kansspelen

JnB 2025, 195

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:511](#)

raad van bestuur van de Kansspelautoriteit (hierna: de Ksa).

Wet op de kansspelen (Wok) 14a, 31

Besluit kansspelen op afstand (Besluit) 1.2

KANSSPELEN. Afwijzing verzoek van Lotto om online krasloten aan te bieden. I.c. wordt geoordeeld dat het aanbieden van het online openkrassen van een online kraslot in strijd is met de wet. Uit zowel de tekst als de toelichting op artikel 31, tweede lid, van de Wok, en de toelichting op artikel 1.2 van het Besluit volgt dat bij vergunde loterijen slechts het aanbieden van deelnamebewijzen op afstand mag plaatsvinden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Open overheid

JnB 2025, 196

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:455](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 10

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (EU Handvest) 11, 52, 53

Verordening nr. 376/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 inzake het melden, onderzoeken en opvolgen van voorvallen in de burgerluchtvaart (Verordening Voorvallen) 15

Wet Luchtvaart 7.1 lid 1, 7.2

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

WOB. WET LUCHTVAART. VERORDENING VOORVALLEN. BIJZONDERE

OPENBAARMAKINGSREGELING. Verzoek RTL om informatie over neerhalen vlucht MH17. Bij verwijzingsuitspraak van 29-06-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1814](#), heeft de Afdeling het Hof van Justitie van de EU verzocht bij wege van prejudiciële beslissing uitspraak te doen op vragen gesteld over de uitleg van de Verordening Voorvallen. Bij arrest van 18-01-2024, [ECLI:EU:C:2024:54](#) heeft het Hof de prejudiciële vragen beantwoord.

I.c. wordt geoordeeld dat er geen aanleiding is voor het oordeel dat artikel 11 van het EU Handvest of artikel 10 van het EVRM in de weg staan aan de regeling in artikel 15 van de Verordening Voorvallen. Dit betekent in dit geval dat artikel 7.2, eerste lid, van de Wet luchtvaart, waarin staat dat de gegevens uit meldingen over voorvallen niet openbaar zijn, niet in strijd is met artikel 15 van de Verordening Voorvallen. Artikel 7.2, eerste lid, van de Wet luchtvaart geeft op juiste wijze uitvoering aan de opdracht van de Uniewetgever dat de Lidstaten de nodige maatregelen nemen om een passende vertrouwelijkheid te waarborgen van de bijzonderheden over voorvallen. Het voorgaande betekent dat de minister terecht heeft geoordeeld dat voor de aangetroffen twee meldingen de Wet luchtvaart als een bijzondere openbaarmakingsregeling geldt, die de Wob opzij zet. Dat betekent ook dat de minister niet op grond van artikel 7 van de Wob mag bezien of hij een samenvatting van de meldingen maakt of inlichtingen daaruit verschaft.

Zie in dit verband ook de uitspraak ABRS van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2025:541](#).

Bij deze uitspraken is een [persbericht](#) ("Minister I&W hoeft geen informatie over voorvallen in de luchtvaart openbaar te maken") uitgebracht.

JnB 2025, 197

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:548](#)

CNV Vakmensen, De Unie, FNV, Transport en Logistiek Nederland en Vereniging Verticaal Transport (hierna samen: de cao-partijen).

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:1 lid 1 aanhef en onder b

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

WOB. BESTUURSORGAAN. Afwijzing verzoek om openbaarmaking door cao-partijen op grond van de Wob. I.c. wordt geoordeeld dat de Wob niet op de cao-partijen van toepassing is. Aan de cao-partijen is niet bij wettelijk voorschrift openbaar gezag toegekend. Er bestaat ook anderszins geen reden om af te wijken van de hoofdregel dat openbaar gezag alleen bij wettelijk voorschrift kan worden toegekend. De cao-partijen zijn daarom geen bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Awb, zoals ook de rechtbank terecht heeft geoordeeld. Eventuele geschillen over de toepassing van de cao-bepaling over dispensatie kunnen worden voorgelegd aan de burgerlijke rechter.

JnB 2025, 198

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:467](#)

minister van Financiën.

Burgerlijk Wetboek 3:13 lid 1, 3:15

Wet openbaarheid van bestuur

WOB. MISBRUIK VAN RECHT. I.c. wordt geoordeeld dat het hoger beroep van appellante niet-ontvankelijk is wegens het niet betalen van griffierecht en wegens misbruik van recht. Ook na aanmaning heeft appellante het verschuldigde griffierecht in meerdere procedures niet betaald, geen beroep op betalingsonmacht gedaan en wanneer haar zaak om die reden buiten zitting wordt afgedaan, daartegen verzet gedaan. Het kan appellante dan ook al geruime tijd niet meer te doen zijn om het verkrijgen van duidelijkheid over de gehoudenheid griffierecht te betalen en de regeling van het beroep op betalingsonmacht, waarop zij telkens expliciet geen beroep wenst te doen. De Afdeling geeft een waarschuwing voor toekomstige (hoger) beroepszaken.

[...] 4.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (bijvoorbeeld in haar uitspraak van 22 mei 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2058](#)) kan op grond van artikel 3:13, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: het BW) degene aan wie een bevoegdheid toekomt, deze niet inroepen voor zover hij deze misbruikt. Op grond van het tweede lid kan een bevoegdheid onder meer worden misbruikt door haar uit te oefenen met geen ander doel dan een ander te schaden of met een ander doel dan waarvoor zij is verleend of ingeval men, in aanmerking nemende de onevenredigheid tussen het belang bij de uitoefening en het belang dat daardoor wordt geschaad, naar redelijkheid niet tot die uitoefening had kunnen komen. Op grond van artikel 3:15 van het BW vindt artikel 3:13 toepassing buiten het vermogensrecht voor zover de aard van de rechtsbetrekking zich daar niet tegen verzet. Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 19 november 2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:4129](#)), brengen deze

artikelen met zich dat de bevoegdheid om een bestuursrechtelijk rechtsmiddel in te stellen, niet kan worden ingeroepen voor zover deze bevoegdheid wordt misbruikt. Deze artikelen verzetten zich daarom tegen inhoudelijke behandeling van een bestuursrechtelijk rechtsmiddel dat misbruik van recht omvat en bieden dan ook een wettelijke grondslag voor niet-ontvankelijkverklaring van een zodanig rechtsmiddel.

4.2. Bij uitspraak van 31 januari 2017 ([ECLI:NL:RVS:2017:3628](#)) heeft de Afdeling geoordeeld dat in procedures waarbij de belanghebbende rechtsmiddelen heeft ingesteld waarvan hij geacht moet worden te weten dat die evident geen kans van slagen hebben, sprake kan zijn van misbruik van recht en het (hoger) beroep niet-ontvankelijk verklaard kan worden.

4.3. Naar het oordeel van de Afdeling is dit laatste in het geval van [appellante] aan de orde.

4.4. De rechtbank heeft op de zitting van 25 januari 2024 niet alleen de zaak van [appellante] behandeld waartegen dit hoger beroep is gericht, maar ook 21 andere zaken van [appellante]. Daarnaast heeft de rechtbank, zo blijkt uit de aangevallen uitspraak, in de afgelopen jaren in tientallen andere zaken van [appellante] uitspraak gedaan. [appellante] heeft bovendien meermaals procedures bij de rechtbank Den Haag, bij de Centrale Raad van Beroep en bij de Afdeling zelf aanhangig gemaakt. In al deze procedures weigert [appellante] griffierecht te betalen of een beroep op betalingsonmacht te doen. Wordt haar zaak om die reden buiten zitting afgedaan, dan doet zij daartegen verzet. De Afdeling wijst ter illustratie op de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep van 29 maart 2019 ([ECLI:NL:CRVB:2019:1101](#)), 20 december 2019, ([ECLI:NL:CRVB:2019:4327](#)), 10 maart 2022 ([ECLI:NL:CRVB:2022:634](#)), 7 juli 2022 ([ECLI:NL:CRVB:2022:1593](#)), 21 juni 2023 ([ECLI:NL:CRVB:2023:1125](#)) en 2 augustus 2023 ([ECLI:NL:CRVB:2023:1471](#)) en haar eigen uitspraken van 18 juni 2020 in zaak nummer 201909116/3/A2, 9 juni 2021 in zaak nummer 201909116/5/A2, 2 juni 2022 in zaak nummer 202106591/2/A3, 21 oktober 2022 in zaak nummer 202106591/3/A3, 9 mei 2023 in zaak nummer 202300406/2/A2 en 2 augustus 2023 in zaak nummer 202300406/3/A2. Ook de rechtbank heeft in haar uitspraak gewezen op voorbeelden van soortgelijke uitspraken die zij heeft gedaan. Gelet op al deze uitspraken moet het [appellante] duidelijk zijn dat zij het griffierecht moet betalen of onderbouwd een beroep op betalingsonmacht moet doen, en dat haar argumenten om dit niet te doen niet slagen. Desalniettemin blijft zij procedures aanhangig maken, steeds opnieuw met dezelfde of vergelijkbare argumenten, zoals ook blijkt uit de uitspraken van vandaag in de zaken met nummers 202400714/5/A2, 202401701/1/A2, 202401703/1/A2, 202401708/1/A2 en 202401710/1/A2. Het kan [appellante], zoals ook de rechtbank heeft overwogen, dan ook al geruime tijd niet meer te doen zijn om het verkrijgen van duidelijkheid over de gehoudenheid griffierecht te betalen en de regeling van het beroep op betalingsonmacht, waarop zij telkens expliciet geen beroep wenst te doen.

4.5. Gelet op het voorgaande heeft [appellante] de bevoegdheid om hoger beroep in te stellen zonder redelijk doel aangewend en daarmee misbruik van recht gemaakt.

[...] Waarschuwing voor toekomstige (hoger) beroepszaken

6. Voor zover [appellante] opnieuw een (hoger) beroep bij de Afdeling aanhangig maakt en daarbij wederom - onder aanvoering van dezelfde of vergelijkbare argumenten als eerder al zijn beoordeeld - te kennen geeft het griffierecht niet te willen voldoen en geen beroep te willen doen op betalingsonmacht, kan de Afdeling dat (hoger) beroep alleen al om die reden (kennelijk) niet-ontvankelijk verklaren wegens misbruik van recht.

7. De Afdeling wijst er verder nog uitdrukkelijk op dat een natuurlijk persoon op grond van artikel

8:75, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht in de kosten van het geding kan worden

veroordeeld in geval van kennelijk onredelijk gebruik van procesrecht. Zoals de Afdeling eerder heeft

geoordeeld (bijvoorbeeld in voormelde uitspraak van 22 mei 2024), is van kennelijk onredelijk gebruik van procesrecht sprake, als op grond van bijzondere omstandigheden kan worden vastgesteld dat ten tijde van het instellen van het (hoger) beroep het voor appellant(e) evident was dat van de ingestelde procedure geen positief resultaat viel te verwachten. Dit betekent dat [appellante] bij een volgende niet-ontvankelijkverklaring van haar hoger beroep wegens misbruik van procesrecht veroordeeld kan worden tot vergoeding van de kosten die een bestuursorgaan in die procedure heeft gemaakt als het bestuursorgaan daarom heeft verzocht. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Toeslagen

JnB 2025, 199

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:456](#)

minister van Financiën.

Wet hersteloperatie toeslagen 2.7, 4.1, 4.3, 9.1

TOESLAGEN. HERSTELOPERATIE. OVERNAME PRIVATE TOESLAGENSCHULD. WIJZE VAN TOEPASSEN HARDHEIDSCLAUSULE. Afwijzing aanvragen om compensatie voor afgeloste geldschulden. Inzicht wordt gegeven over hoe de hardheidsclausule bij overname van private toeslagenschulden moet worden toegepast. I.c. heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat de minister de hardheidsclausule niet heeft hoeven toepassen.

[...] 7.3. [...] De Afdeling slaat acht op de bedoeling van de wetgever bij het opnemen van deze hardheidsclausule in de Wht, op de toelichting van de minister over het toepassingsbereik in de praktijk én op de noodzaak om in het kader van de hersteloperatie maatwerk te kunnen leveren teneinde onbillijkheden of schrijnende situaties bij de toepassing van de bepalingen van de Wht te kunnen afwenden. Gelet daarop is de Afdeling van oordeel dat de hardheidsclausule kan worden toegepast in bijzondere situaties, waarbij toepassing van de bepaling gelet op de ratio ervan onbillijk uitpakt of wanneer sprake is van schrijnende omstandigheden waardoor toepassing van de wettelijke bepaling achterwege moet blijven. Of het daarbij gaat om een situatie die door de wetgever in algemene zin is of kan zijn voorzien is daarbij niet van doorslaggevend belang. Bij schrijnende omstandigheden kan worden gedacht aan serieuze en structurele financiële nood, aan ernstige medische omstandigheden, of aan andere ontwrichtende persoonlijke omstandigheden. Daarbij gaat het niet zozeer om omstandigheden die zich hebben voorgedaan in de periode waarin de toeslagaffaire zich voltrok en die vanzelfsprekend in veel gevallen schrijnend zijn geweest en tot schade kunnen leiden en ook vaak hebben geleid en waarvoor de herstelmaatregelen uit de Wht beogen een oplossing te bieden. Het moet gaan om actuele omstandigheden die samenhangen met (de gevolgen van) een weigering om de schulden over te nemen of te compenseren. Met het toepassen van de hardheidsclausule wordt een uitzondering gemaakt op de gebruikelijke toepassing van de regel. Dat betekent dat degene die er een beroep op doet, in ieder geval inzichtelijk moet maken waar de bijzonderheid of schrijnendheid in zijn of haar situatie uit bestaat, en dit zo concreet mogelijk dient te onderbouwen.

7.4. [appellante] wijst er terecht op dat het doel van de mogelijkheid tot compensatie voor afgeloste private schulden is dat gedupeerde ouders zo veel als mogelijk kans op een nieuwe start wordt geboden, waarbij de ontvangen compensatie in het kader van een herstelmaatregel zoals de Catshuisregeling zoveel mogelijk wordt ontzien. Het is tegen deze achtergrond begrijpelijk dat

[appellante] compensatie wenst voor de schulden die zij heeft afgelost met het geld dat zij heeft ontvangen uit de Catshuisregeling, omdat zij zo snel als mogelijk van haar openstaande schulden af wilde zijn. Deze omstandigheid levert echter op zichzelf geen onbillijkheid van overwegende aard of een schrijnende situatie op, omdat uit de opzet van de schuldenregeling volgt dat nu juist niet de bedoeling van de wetgever is dat alle schulden die zijn afgelost met ontvangen compensatie worden vergoed. Dat is nadrukkelijk beperkt tot schulden die zouden zijn overgenomen als zij niet zouden zijn afgelost en dat is alleen het geval indien de schulden opeisbaar waren vóór 1 juni 2021. Het is niet aan de rechter om deze welbewuste keuze van de wetgever teniet te doen.

7.5. De beperking van schuldovername tot opeisbare schulden, ter onderscheiding van lopende betalingsverplichtingen, behoort tot de kern van de regeling. Negatieve saldi op betaalrekeningen, aankopen op afbetaling en doorlopende kredieten, zijn expliciet benoemd als voorbeelden van leningen die niet worden overgenomen of betaald, tenzij deze vanwege betalingsachterstanden opeisbaar zijn geworden (zie Kamerstukken II 2021/22, 36 151, nr. 3, blz. 45). Er is geen reden om daar in het geval van [appellante] anders naar te kijken. [appellante] bevond zich in een situatie waarin zij, binnen de voorwaarden die door ING aan de leningen werden gesteld, nog aan haar lopende betalingsverplichtingen kon voldoen. Van incassomaatregelen en opstapelende kosten die zich in het geval van de invordering van opeisbare schulden vaak voordoen en waarop de schuldenregeling ook inspeelt, was bij [appellante] geen sprake. De Afdeling volgt [appellante] daarom niet in haar betoog dat in haar geval sprake was van leningen die naar hun aard gelijkgesteld moeten worden met opeisbare schulden. Dat [appellante] niet op de regeling voor private schulden heeft kunnen anticiperen door achterstanden te laten ontstaan maakt dit niet anders, nu de wetgever de mogelijkheden om te kunnen anticiperen op de regeling juist heeft willen beperken. De minister heeft zich naar aanleiding van hetgeen door [appellante] is aangevoerd naar het oordeel van de Afdeling op het standpunt mogen stellen dat het tegenwerpen van het vereiste van opeisbaarheid niet leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

7.6. De Afdeling is van oordeel dat de minister zich ook op het standpunt heeft mogen stellen dat afwijzing van het verzoek om overname van de schulden niet leidt tot een schrijnende situatie. Hetgeen [appellante] op dit punt heeft aangevoerd, geeft onvoldoende inzicht voor het oordeel dat daarvan sprake zou zijn. Dat er ten tijde van het aangaan van de leningen sprake was van financiële nood is zonder meer aannemelijk. Het moet als gezegd echter gaan om actuele omstandigheden die samenhangen met (de gevolgen van) het besluit op het verzoek tot compensatie van de schulden. Zij heeft in dat kader alleen gesteld dat zij door de gang van zaken niet meer de volledige som van de Catshuisregeling vrij besteedbaar had. Hoe invoelbaar het ook is dat [appellante] dit als oneerlijk ervaart, is hiermee niet aannemelijk dat sprake is van een zodanige schrijnende financiële situatie dat de minister niet zou mogen vasthouden aan de wettelijke voorwaarden voor het compenseren van deze schulden. Andere omstandigheden heeft [appellante] niet aangevoerd en zij is ook niet op de zitting van de Afdeling verschenen om die desgevraagd nog te kunnen toelichten. [...]

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Toepassing hardheidsclausule bij overname private toeslagenschulden").

Zie in dit verband de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2025:532](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2025, 200

MK ABRS, 12-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:500](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 29 lid 2

Richtlijn 2003/86

REGULIER. NAREIS. Uit zowel de Gezinsherenigingsrichtlijn als de nationale regelgeving in wet en beleid volgt op dit moment niet of de minister het nareiskader van toepassing acht op meer dan één echtgenoot van een referent. Zolang de minister geen beleid hierover heeft gemaakt, is het daarom aan de minister om in elk individuele geval in het besluit op de nareisaanvraag toe te lichten of hij die aanvraag inhoudelijk beoordeelt of dat hij een vreemdeling doorverwijst naar de reguliere procedure voor een inhoudelijke beoordeling van zijn gezinsherenigingsaanvraag.

2. Deze uitspraak gaat over de situatie dat een nagereisd gezinslid een zelfstandige verblijfsvergunning asiel krijgt en daarna een nareisaanvraag indient voor andere gezinsleden. Dit eerder nagereisde gezinslid treedt dan zelf op als referent voor een ander gezin.

3. De minister klaagt in de grief in de eerste plaats over het oordeel van de rechtbank dat hij ondeugdelijk heeft gemotiveerd dat de vreemdeling niet valt onder de nareisdoelgroep van artikel 29, tweede lid, van de Vw 2000. Volgens de minister is het in strijd met het doel en de ratio van de Gezinsherenigingsrichtlijn om het nareiskader van toepassing te achten op meer dan één echtgenote. Ook betoogt de minister dat de begunstigende regeling in artikel 29, tweede lid, van de Vw 2000, gebaseerd op hoofdstuk V van de Gezinsherenigingsrichtlijn, is bedoeld om toe te passen op één gezin dat is ontwricht door de vlucht. De minister wijst op de uitspraken van de Afdeling van 31 oktober 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:3678](#), onder 9.3 en 10, en [ECLI:NL:RVS:2019:3682](#), onder 11.3 en 12. Volgens de minister heeft de rechtbank niet onderkend dat hij de vreemdeling en referent mag verwijzen naar het reguliere gezinsherenigingskader voor hun gezinsherenigingsaanvraag.

De Gezinsherenigingsrichtlijn

3.1. De Afdeling heeft in de uitspraken van 31 oktober 2019 geoordeeld dat de Gezinsherenigingsrichtlijn er niet aan in de weg staat dat de minister het nareiskader maar één keer toepast, in die zin dat hij het nareiskader niet nog een keer toepast als een vreemdeling, op wie hij het nareiskader heeft toegepast door hem een mvv te verlenen, omdat die vreemdeling als jongvolwassene behoort tot het ouderlijk gezin, vervolgens zelf als referent optreedt om gezinsleden van een ander gezin, namelijk het eigen gezin van die vreemdeling te laten nareizen. Het betreft immers een begunstigende regeling op basis waarvan de minister na verlening van een mvv ambtshalve een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd verleent. Een vreemdeling op wie de minister het nareiskader niet nog een keer toepast, kan een reguliere aanvraag indienen. De Gezinsherenigingsrichtlijn staat hieraan niet in de weg, omdat deze niet voorschrijft welke verblijfsstatus de minister aan gezinsleden van een vreemdeling moet toekennen. De minister zal in een eventuele reguliere procedure alsnog inhoudelijk beoordelen of er werkelijk huwelijks- of gezinsleven is als bedoeld in artikel 16, eerste lid, aanhef en onder b, van de Gezinsherenigingsrichtlijn en overeenkomstig artikel 17 van deze richtlijn rekening houden met alle relevante aspecten van de zaak.

3.2. Anders dan de minister betoogt, volgt uit de uitspraken van 31 oktober 2019 dus niet dat het in strijd met de Gezinsherenigingsrichtlijn is om het nareiskader van toepassing te achten op meer dan één echtgenoot. De Gezinsherenigingsrichtlijn schrijft alleen niet voor welke verblijfsstatus de minister aan gezinsleden van een vreemdeling moet toekennen. De Afdeling merkt hierbij op dat artikel 4, vierde lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn niet in de weg staat aan het toepassen van het nareiskader op meer dan één echtgenoot. Uit die bepaling volgt alleen dat een lidstaat in het geval van een polygaam huwelijk geen toestemming tot gezinshereniging voor een echtgenoot geeft, indien de gezinshereniger al met een andere echtgenoot samenwoont op het grondgebied van die lidstaat. Die situatie is in deze zaak niet aan de orde, omdat referent niet langer samenwoont met zijn voormalige echtgenote. De minister heeft dus ten onrechte uit de uitspraken van 31 oktober 2019 opgemaakt dat de Gezinsherenigingsrichtlijn in de weg staat aan het toepassen van het nareiskader op meer dan een echtgenote. De Afdeling heeft de minister in de uitspraken van 31 oktober 2019 de keuze gegeven om in de desbetreffende zaken inhoudelijk te motiveren of de feitelijke gezinsband tussen die vreemdeling en referent is verbroken of om toe te lichten dat het nareisbeleid niet van toepassing is en hun door te verwijzen naar de reguliere procedure voor een inhoudelijke beoordeling van de gezinsherenigingsaanvraag.

Het nationale nareisbeleid

3.3. De minister kan op grond van artikel 29, tweede lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd in het kader van nareis verlenen aan de echtgenoot van een referent. Uit artikel 29, tweede lid, van de Vw 2000 volgt niet dat de minister het nareiskader niet op meer dan één echtgenoot van toepassing kan achten. De Vw 2000 noch enige andere wettelijke bepaling staat in de weg aan het toepassen van het nareiskader in dit geval. De wet geeft de minister op dit punt wel beleidsruimte. Hij mag dus ook op basis van het nationale recht een keuze maken, zoals hiervoor beschreven. Deze beleidsruimte kan de minister in elk individueel geval toepassen of invullen met beleid. Ten tijde van de eerdergenoemde uitspraken van 31 oktober 2019 was deze beleidsruimte ingevuld in paragraaf C2/4.1 van de Vc 2000. Hierin stond dat een nareiziger die op basis van nareis naar Nederland komt, hiermee te kennen geeft dat hij of zij tot het kerngezin van referent behoort. Het was daarom uitgesloten dat hij of zij ook nog deel uitmaakt van een ander kerngezin. In gevallen waarin de nareiziger na inreis in Nederland zélf als referent op wil treden voor een ander persoon, gold dan ook dat de minister een dergelijke nareisaanvraag afwees. De minister stond dus destijds op grond van het beleid in paragraaf C2/4.1 van de Vc 2000 geen nareis op nareis toe.

3.4. Met ingang van WBV 2020/7 is de passage over nareis op nareis geschrapt uit paragraaf C2/4.1 van de Vc 2000. Ander beleid is de Afdeling op dit punt niet gebleken. Anders dan ten tijde van de uitspraken van 31 oktober 2019, is de beleidsruimte van artikel 29, tweede lid, van de Vw 2000 over nareis op nareis op dit moment dus niet ingevuld. Uit zowel de Gezinsherenigingsrichtlijn als de nationale regelgeving in wet en beleid volgt op dit moment dus niet of de minister het nareiskader van toepassing acht op meer dan één echtgenoot van een referent. Zolang de minister geen beleid hierover heeft gemaakt, is het daarom aan de minister om in elk individuele geval in het besluit op de nareisaanvraag toe te lichten of hij die aanvraag inhoudelijk beoordeelt of dat hij een vreemdeling doorverwijst naar de reguliere procedure voor een inhoudelijke beoordeling van zijn gezinsherenigingsaanvraag.

3.5. De Afdeling stelt vast dat de minister in het besluit van 29 maart 2022 de vreemdeling en referent niet heeft doorverwezen naar de reguliere procedure voor een inhoudelijke beoordeling van de aanvraag. Ook heeft de minister zich in het besluit niet op het standpunt gesteld dat de

vreemdeling niet valt onder de nareisdoelgroep van artikel 29, tweede lid, van de Vw 2000. De minister heeft in het besluit inhoudelijk beoordeeld of er een feitelijke gezinsband is tussen de vreemdeling en referent. De rechtbank heeft dat in het besluit opgenomen standpunt daarom terecht getoetst en overwogen dat de minister zich in beroep ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat hij de vreemdeling en referent mag doorverwijzen naar de reguliere procedure voor een inhoudelijke beoordeling van de aanvraag.

De feitelijke gezinsband

4. De minister klaagt verder in de grief over het oordeel van de rechtbank dat hij ten onrechte heeft geconcludeerd dat de feitelijke gezinsband tussen de vreemdeling en referent is verbroken, enkel doordat referent naar Nederland is gekomen om te verblijven met zijn andere echtgenote. Ook klaagt de minister over het oordeel van de rechtbank dat hij de hoorplicht heeft geschonden.

4.1. De rechtbank heeft terecht overwogen dat in het geval van een polygaam huwelijk de enkele omstandigheid dat een referent naar Nederland is gekomen om bij één van zijn echtgenoten te verblijven nog niet betekent dat de feitelijke gezinsband met een andere echtgenoot daardoor is verbroken. Artikel 4, vierde lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn en artikel 3.16 van het Vb 2000 gaan over het weigeren van een gezinsherenigingsaanvraag wanneer een referent al bij een andere echtgenoot in Nederland verblijft. Uit die bepalingen volgt niet dat een feitelijke gezinsband wordt verbroken als één van de echtgenoten een andere echtgenoot is nagereisd. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 20 november 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:4631](#), onder 5.6), moet de minister, bij de beoordeling of er een feitelijke gezinsband is, alle relevante feiten en omstandigheden betrekken en een op het geval toegespitste beoordeling maken. De minister heeft dat in dit geval niet gedaan. De rechtbank heeft daarom terecht overwogen dat de minister zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat de feitelijke gezinsband tussen de vreemdeling en referent is verbroken om de enkele omstandigheid dat referent naar Nederland is gekomen om bij één van zijn echtgenoten te verblijven en dat die gezinsband daarom prevaleert boven de gezinsband met de vreemdeling.

JnB 2025, 201

MK ABRS, 11-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:496](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2003/86 3 lid 3, 4 lid 1

REGULIER. De Afdeling volgt de minister dat de Nederlandse wetgever er niet voor heeft gekozen om een mvv-aanvraag voor verblijf bij een Nederlandse minderjarige en een mvv-aanvraag voor verblijf bij een derdelander minderjarige in zoverre gelijk te behandelen, dat de Gezinsherenigingsrichtlijn rechtstreeks en onvoorwaardelijk van toepassing is op het eerstgenoemde geval.

Is de Gezinsherenigingsrichtlijn rechtstreeks en onvoorwaardelijk van toepassing bij een Nederlandse minderjarige referent?

3. De minister klaagt in de eerste grief over het oordeel van de rechtbank dat de Gezinsherenigingsrichtlijn van toepassing is en dat de vreemdeling moet worden gelijkgesteld met de gezinsleden uit artikel 4, eerste lid, van die richtlijn. Volgens de minister is de Gezinsherenigingsrichtlijn in dit geval niet van toepassing, gelet op artikel 3, derde lid, van die richtlijn. Ook is er volgens de minister geen sprake van een situatie waarin bepalingen uit de Gezinsherenigingsrichtlijn rechtstreeks en onvoorwaardelijk van toepassing zijn verklaard op een

interne situatie om achterstelling van Nederlanders ten opzichte van derdelanders die rechten kunnen ontlenen aan die richtlijn op te heffen.

3.1. Artikel 3, derde lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn bepaalt dat die richtlijn niet van toepassing is op gezinsleden van een Unieburger. De Gezinsherenigingsrichtlijn is dus in beginsel niet van toepassing op de mvv-aanvraag voor de vreemdeling, omdat de dochter de Nederlandse nationaliteit heeft. Het gaat in dit geval om een zuiver interne situatie. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 6 juni 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:1739](#), onder 8) volgt uit de arresten van het Hof van 17 juli 1997, Leur-Bloem, [ECLI:EU:C:1997:369](#), punt 34, en 7 november 2013, Giuseppa Romeo, [ECLI:EU:C:2013:718](#), punten 21 tot en met 23, dat, indien de Nederlandse wet- en regelgeving geen onderscheid maakt tussen enerzijds een zuiver interne situatie waarin de feiten van het hoofdgeding buiten de werkingssfeer van het Unierecht vallen, en anderzijds een door het Unierecht beheerste situatie, deze situaties in zoverre gelijk worden behandeld dat de desbetreffende Unierechtelijke bepalingen rechtstreeks en onvoorwaardelijk van toepassing zijn op de interne situatie.

3.2. De Afdeling volgt de minister dat de Nederlandse wetgever er niet voor heeft gekozen om een mvv-aanvraag voor verblijf bij een Nederlandse minderjarige en een mvv-aanvraag voor verblijf bij een derdelander minderjarige in zoverre gelijk te behandelen, dat de Gezinsherenigingsrichtlijn rechtstreeks en onvoorwaardelijk van toepassing is op het eerstgenoemde geval. De minister wijst er terecht op dat de dochter gelet op artikel 3.15, eerste lid, van het Vb 2000 niet een hoofdpersoon is als bedoeld in artikel 1.8 van het Vb 2000 en daarmee geen referent is in de zin van het Vb 2000. Op grond van eerstgenoemde bepaling verleent de minister een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd voor verblijf als familie- of gezinslid aan de gezinsleden van Nederlanders van 21 jaar of ouder of vreemdelingen van 21 jaar of ouder. De mvv-aanvraag voor de vreemdeling valt binnen de reikwijdte van artikel 3.13, tweede lid, van het Vb 2000, nader uitgewerkt in paragraaf B7/3.8.1 van de Vc 2000, omdat de dochter een Nederlands minderjarig kind is. De Afdeling wijst erop dat de Nederlandse wetgever met artikel 3.13, tweede lid, van het Vb 2000 geen toepassing heeft gegeven aan de Gezinsherenigingsrichtlijn. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 29 maart 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:982](#), onder 9.2) is artikel 3.13, tweede lid, van het Vb 2000 volgens de nota van toelichting bij het Besluit van 27 maart 2012 tot wijziging van het Vb 2000 (Stb. 2012, 148, blz. 13 en 14) alleen ingegeven door de wens om gezinsleven bescherming te bieden in de gevallen dat artikel 8 van het EVRM hiertoe positief verplicht.

3.3. Verder wijst de minister er terecht op dat de door de rechtbank genoemde uitspraak van de Afdeling van 17 december 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:4650](#), in dit geval niet relevant is. Die uitspraak gaat immers specifiek over de toepasselijkheid van het inkomensvereiste uit artikel 7, eerste lid, aanhef en onder c, van de Gezinsherenigingsrichtlijn, op Nederlanders die gezinshereniging willen met een vreemdeling en niet over de vraag of een Nederlandse minderjarige referent kan zijn voor de toepassing van de Gezinsherenigingsrichtlijn.

3.4. De minister klaagt ook terecht over het oordeel van de rechtbank dat hij de vreemdeling moet gelijkstellen met een gezinslid als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Gezinsherenigingsrichtlijn, omdat die richtlijn verder niet voorziet in de mogelijkheid van gezinshereniging met een derdelander ouder als de referent een minderjarig kind is. De minister betoogt terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de mogelijkheid tot gezinshereniging met bloedverwanten van de eerste graad in rechtstreeks opgaande lijn is neergelegd in artikel 4, tweede lid, aanhef en onder a, en artikel 10, derde lid, aanhef en onder a, van de Gezinsherenigingsrichtlijn. Zie het arrest van het Hof van 12 juli 2018, A en S, [ECLI:EU:C:2018:248](#), punten 33 en 34. Dit neemt echter niet weg dat de

Gezinsherenigingsrichtlijn in dit geval niet van toepassing is, omdat de dochter de Nederlandse nationaliteit heeft.

3.5. De minister betoogt gelet op het voorgaande terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de Gezinsherenigingsrichtlijn rechtstreeks en onvoorwaardelijk van toepassing is op de mvv-aanvraag voor de vreemdeling.

JnB 2025, 202

MK ABRS, 11-02-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:471](#)

minister van Asiel en Migratie.

EVRM 8

REGULIER. BELANGENAFWEGING 8 EVRM. De vreemdelingen betogen terecht dat de minister ondeugdelijk heeft gemotiveerd waarom de omstandigheden dat referent op zichzelf woont, zijn eigen zaken regelt, een studie volgt en bijbaantjes heeft in hun nadeel wegen in de belangenafweging. De Afdeling volgt de vreemdelingen in hun betoog dat deze omstandigheden erop wijzen dat referent inspanningen verricht om een baan te kunnen krijgen en de vreemdelingen te kunnen onderhouden. De minister heeft dat ten onrechte niet betrokken bij zijn waardering van het economisch belang van Nederland. De vreemdelingen betogen alleen al daarom terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de belangenafweging van de minister getuigt van een 'fair balance' tussen de belangen van de vreemdelingen en het economisch belang van Nederland.

[Naar inhoudsopgave](#)